

การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

Budget Management Based Good Governance of Schools Under the Secondary

Educational Service Area Office Suphanburi

เบญจวรรณ วุฒิ¹ ดร.มิตภาณี พุ่มกล่อม²

Benjawan Wootthi¹ Dr.Mitparnee Pumklom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 315 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักความเปิดเผย ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักการมีส่วนร่วม

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้มากกว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป และการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานงบประมาณ หลักธรรมาภิบาล

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

¹Master of Education Program in Educational Management Kanchanaburi Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

²Lecturer Master of Master of Education Program in Educational Administration Kanchanaburi Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: เบญจวรรณ วุฒิ, Wootthi_ji@hotmail.com

รับเมื่อ 12 พฤษภาคม 2567 แก้ไข 25 มิถุนายน 2567 ตอกรับ 27 มิถุนายน 2567

ABSTRACT

This research aimed to study and compare the budget management based good governance of schools under the Secondary Educational Service office Suphanburi classified by working experience and school size. The samples consisted 315 teachers in school under the Secondary Educational Service office Suphanburi obtained by stratified random sampling according to school size. The research tool was a five – level rating scale questionnaire with content validity between 0.67 – 1.00 and a reliability of 0.99. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, one – way analysis of variance and test the pairwise mean difference by Scheffe's method. The level of statistical significance level was set at the 0.05.

The findings were as follows:

1. The budget management based on good governance of schools under the Secondary Educational Service office Suphanburi, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in mean from high to low as the morality, effectiveness, equity, transparency, responsiveness, decentralization, rule of law, accountability, efficiency, and participation.
2. The comparison of the budget management based on good governance of schools under the Secondary Educational Service office Suphanburi, classified by working experience overall, there was statistically significant difference. The result also showed that the teacher with work experience less than 5 years had higher rate of perception than the teacher with work experience more than 10 years and classified by school size overall, and in each aspect, there is no difference.

Keywords: Budget Management, Good Governance

กฤมิตล้ง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนด และมาตรา 59 ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งการจัดหารายได้ และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562, หน้า 12 – 17)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 22)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555, หน้า 22) ได้วิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีใหม่ เพื่อให้หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความง่ายต่อความเข้าใจ สะดวกต่อการจดจำ และการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของประเทศไทย ซึ่งได้นำเอาประเด็นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องรวมไว้ด้วยกัน เป็นหมวดหมู่ นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญในเรื่องของทัศนคติ และพฤติกรรมของตัวบุคคลทั้งในระดับผู้นำ และผู้ปฏิบัติงาน โดยเห็นควรให้มีการเพิ่มเติมประเด็นในเรื่องการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม อันเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 279 โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเสนอประกอบด้วย 10 หลักการ คือ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความเปิดเผย หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้ประกอบการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเป็นที่ยึดเหนี่ยวของการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, หน้า 7)

การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้สะดวก รวดเร็วและโปร่งใส (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, หน้า 9)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายหลัก คือ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยมีกลยุทธ์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยงเปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูล และมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐผ่านช่องทาง การติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, หน้า 136)

รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้มีการนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลพินิจเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน การสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ ลดขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึงการสร้าง ความโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยการพัฒนา ระบบข้อมูลดิจิทัลที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 11 - 12)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี (2563, หน้า 10) เป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่จัดการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริการจัดการ จากรายงานสรุปผลการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ 2563 พบว่า 1) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีบางสถานศึกษาที่ยังจัดทำตามปีการศึกษา และไม่สามารถใช้จ่ายเงินตามแผนที่วางไว้ โดยใช้เงินตามงบประมาณที่มีอยู่ในบัญชี ส่งผลกระทบให้สถานศึกษาไม่สามารถควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้ 2) มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่การเงิน การบัญชี และพัสดุบ่อยครั้ง ทำให้งานขาดความต่อเนื่อง 3) ครูมีภาระงานที่ได้รับมอบหมายเป็นจำนวนมาก และ 4) ขาดการเร่งรัด กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการตรวจสอบดังกล่าว สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลในหลายองค์ประกอบด้วยกัน เช่น 1) หลักประสิทธิภาพ ในเรื่องของการขาดความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญของการจัดทำแผนปฏิบัติการ จึงทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ 2) หลักประสิทธิภาพ ในเรื่องของผู้บริหารขาดการเร่งรัด กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การบริหารงานไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ และ 3) หลักการระมัดระวัง ในเรื่องภาระงานของครูที่มากเกินไป ไม่มีเวลาในการเตรียมและวางแผนการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ครูปฏิบัติงาน ไม่ตรงตามเวลา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ได้นำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีประโยชน์ คุ่มค่าและป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

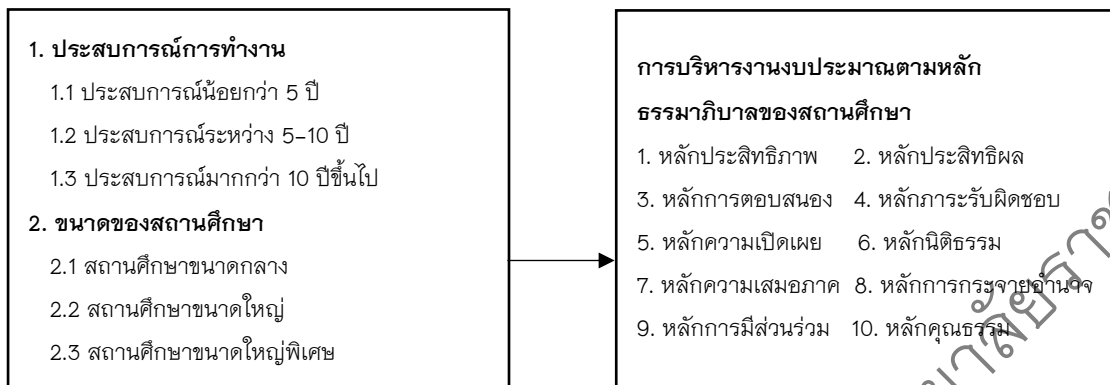
1. การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีระดับเป็นอย่างไร
2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน และขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 1,740 คน จากสถานศึกษา จำนวน 31 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 315 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ซึ่งมี 10 ด้าน

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 45 ข้อ และ 0.67 จำนวน 5 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา เพื่อแจกให้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 ชุด โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7 - 15 วัน ทางออนไลน์ และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้สถิติในการศึกษา ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน 1.1 ร้อยละ 1.2 ค่าเฉลี่ย 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2.1 ความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง 2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเพ

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการกระจายอำนาจด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความเปิดเผย ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักการระมัดระวัง และด้านหลักการมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการทรัพยากรอย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเกิดผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุนของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่า และเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับบริการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมกับประโยชน์ที่ได้รับ

1.2 ด้านหลักประสิทธิผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการปฏิบัติงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมาดำเนินโครงการหรือกิจกรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างกระบวนการปฏิบัติงานงบประมาณอย่างเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติ งานงบประมาณตรงตามมาตรฐานที่กำหนด

1.3 ด้านหลักการตอบสนอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานงบประมาณต่อผู้รับบริการ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาตอบสนองความต้องการในการบริหารงานงบประมาณของผู้รับบริการที่มีความหลากหลายได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความ

ไว้วางใจในการบริหารงานงบประมาณต่อผู้รับบริการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านหลักการรับผิดชอบ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาหรือปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตอบคำถามการบริหารงานงบประมาณและชี้แจงได้เมื่อผู้รับบริการเกิดข้อสงสัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานงบประมาณอย่างเต็มความสามารถ

1.5 ด้านหลักความเปิดเผย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานงบประมาณด้วยความโปร่งใส ชัดเจนและตรวจสอบความถูกต้องได้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางระบบการบริหารงานงบประมาณในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการบริหารงานงบประมาณที่จำเป็น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานงบประมาณด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมา

1.6 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานงบประมาณ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานงบประมาณด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อหวังผลประโยชน์ และผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานงบประมาณด้วยความเป็นธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานงบประมาณ โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

1.7 ด้านหลักความเสมอภาค โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรยึดหลักความเป็นธรรมเท่าเทียมในการปฏิบัติงานงบประมาณ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการงานงบประมาณ โดยไม่แบ่งแยกเพศ ฐานะทางสังคม การศึกษาอบรม และอื่น ๆ และผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมต่อการรับบริการของการบริหารงานงบประมาณ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนงานงบประมาณและปฏิบัติกับบุคลากรด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียม

1.8 ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระทางความคิดตามสมควรทำให้มีการดำเนินงานงบประมาณอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระทางความคิดและสามารถแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานงบประมาณได้โดยอิสระตามสมควร และผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระทางความคิดตามสมควรทำให้การดำเนินงานงบประมาณเกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกระจายความรับผิดชอบในการดำเนินงานงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

1.9 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นในการบริหารงานงบประมาณของผู้รับบริการ ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของการบริหารงานงบประมาณ

และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการร่วมคิดและร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานงบประมาณ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานงบประมาณ

1.10 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานงบประมาณอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานงบประมาณที่ยึดมั่นในความถูกต้อง และผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานงบประมาณด้วยความเสียสละ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานงบประมาณด้วยความมีน้ำใจ

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน อายุน้อยกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน อายุ 10 ปีขึ้นไป

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรประพฤติตนตามระเบียบ แบบแผน มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และปฏิบัติงานโดยยึดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง มีการตรวจสอบและลงโทษด้วยความยุติธรรม และเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งการนำหลักธรรมาภิบาลเป็นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้มีการดำเนินงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบ ความเสมอภาค สามารถตรวจสอบได้ และมีคุณธรรมในการบริหารงาน การดำเนินงานโดยอาศัยอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงการดำเนินงานเป็นไปด้วยความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับกมลพรรณ พึ่งดวง (2560, หน้า 67) ได้กล่าวว่า หลักความเสมอภาค หมายถึง สถานศึกษาใช้กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงานเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ แนะนำแนวทางการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความเข้าใจที่ตรงกัน ยึดหลักความเป็นธรรมเท่าเทียมในการปฏิบัติงาน และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ชยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ มีคุณธรรมในการบริหารจัดการ รวมทั้งให้ ความสนับสนุนและปฏิบัติกับบุคลากรทุกคนด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉราพร กริ่งไกร (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน อายุน้อยกว่า 5 ปี เข้าใจการทำงานได้ดีกว่า และสามารถเรียนรู้ตามหลักธรรมาภิบาล และมองว่าการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลนั้นดีมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความเปิดเผย

และด้านหลักการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านหลักคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ขนาดของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นขนาดใดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ก็มีการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลในรูปแบบที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน การที่นำหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามาดำเนินการบริหารสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษาจึงยังไม่ใช้ตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด สอดคล้องกับงานวิจัยของภูวินทร์ รัชพงษ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร กำหนด ภาวะเทียบ ข้อตกลงของสถานศึกษาอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประเมินผลการปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างและส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรในการอยู่ร่วมกันของบุคลากร ทำให้เกิดวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ทำให้การพิจารณาความดีความชอบเป็นด้วยความโปร่งใส ยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ทำในรูปแบบของคณะกรรมการ ชุมชนเข้ามามีส่วนรับรู้และมีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาและตรวจสอบการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา เผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ ยึดความร่วมมือระหว่าง บ้าน วัดและโรงเรียน ศักดิ์ศรีองค์กรและโครงสร้างทางการบริหารที่ชัดเจน และมีคำสั่งมอบหมายงานและรับผิดชอบอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาโดยคำนึงต่อผลประโยชน์ของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำยุทธศาสตร์ หรือแผนการดำเนินการจัดสร้างมาตรฐานความโปร่งใสในโรงเรียนและจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ด้านการรักษาจรรยาบรรณการทำตัวเป็นต้นแบบ
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระบบตรวจสอบระบบพัสดุ ระบบการจัดซื้อ จัดจ้างระบบบริหารความเสี่ยงและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีศีลธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการ เสียสละ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คณะครูและนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
- 2.2 ควรศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กมลพรรณ พึ่งดวง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูวินทร์ รัชพงษ์. (2559). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2560). พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). หลักธรรมาภิบาลของกำกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570). สุพรรณบุรี: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี.
- อัจฉราพร กริ่งไกร. (2558). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารวิจัยและพัฒนามาตรฐานโดยองค์กร ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(3), 155 - 164.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.